Crna Gora
DRŽAVNA REVIZORSKA INSTITUCIJA
DRI broj: 04-035/25-79/9
Podgorica, 19.03. 2025. godine

IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI PREPORUKA
iz Izvještaja o finansijskoj reviziji i reviziji pravilnosti poslovanja Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2020.godinu

- **V Izvještaj** -

Podgorica, mart 2025. godine

Na bazi novog Izvještaja o realizaciji preporuka Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, br. 0102-3185/4 od 30.09.2024. godine, a u skladu sa članom 44 Zakona o Državnoj revizorskoj instituciji (DRI) i Smjernicama za izradu, praćenje i kontrolu preporuka DRI, nadležni Kolegijum DRI u sastavu: Predsjedavajući Senatom DRI, senator Nikola N. Kovačević – rukovodilac Kolegijuma i senator dr Branislav Radulović - član Kolegijuma na sjednici održanoj dana 19.03.2025. godine, razmotrio je i usvojio

I Z V J E Š T A J
o realizaciji preporuka iz Izvještaja o finansijskoj reviziji i reviziji pravilnosti poslovanja Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2020.godinu
- V izvještaj -

Odgovornost subjekta revizije

Subjekt revizije je odgovoran za realizaciju preporuka i blagovremenu dostavu Izvještaja o realizaciji preporuka.

Odgovornost Državne revizorske institucije

Državna revizorska institucija je odgovorna za praćenje i izvještavanje o stepenu realizacije izdatih preporuka.

Državna revizorska institucija je izvršila finansijsku reviziju i reviziju pravilnosti poslovanja Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2020. godinu i sačinila Konačni izvještaj o reviziji br. 04-035/21-455/34 od 30.07.2021. godine u kojem je Agenciji dato 26 preporuka za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti i jedna preporuka drugom državnom organu.

Državna revizorska institucija je od usvajanja Konačnog izvještaja o reviziji Godišnjeg finansijskog izvještaja Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2020. godinu, izvršila pet kontrola realizacije preporuka na osnovu dostavljenih izvještaja o realizaciji preporuka i prateće dokumentacije od strane subjekta revizije.

Kontrola realizacije preporuka od 25.03.2022.godine – I Izvještaj

Nadležni Kolegijum DRI je, nakon I kontrole realizacije preporuka, na osnovu dostavljenog Izvještaja o realizaciji preporuka Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2020.godinu, br. 0102-723/1 od 31.01.2022. godine sa pratećom dokumentacijom i ocjene revizorskog tima, konstatovao da je od ukupno 26 datih preporuka: 10 (deset) preporuka realizovano, 3 (tri) preporuke su djelimično realizovane, 4 (četiri) preporuke su u fazi realizacije, 4 (četiri) preporuke nijesu realizovane i za 5 (pet) preporuka se ne može uvjeriti u status realizacije. S tim u vezi, zaključak Kolegijuma je:

- **da Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 16 preporuka (preporuke br.:2,3,6,7,10,11,12,15,16,19,20,21,22,23,24 i 25) dostavi novi Izvještaj o realizaciji preporuka najkasnije do 05.09.2022.godine.**

Kontrola realizacije preporuka od 03.11.2022.godine – II Izvještaj

Nadležni Kolegijum DRI konstatovao je nakon dodatne (II) kontrole realizacije preporuka, da je Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, od 16 preporuka koje su zahtijevale dalje praćenje, realizovala 7 (sedam) preporuka, **8 (osam) preporuka zahtijeva dalje praćenje,** dok 1 (jedna) preporuka nije primjenjiva i zaključio sledeće:

- **da Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 8 preporuka (preporuke br.:3,7,10,11,12,15,20 i 21) dostavi novi Izvještaj o realizaciji preporuka najkasnije do 31.03.2023.godine.**

Kontrola realizacije preporuka od 12.06.2023.godine– III Izvještaj

Nadležni Kolegijum DRI konstatovao je nakon III kontrole realizacije preporuka na osnovu novog Izvještaja o realizaciji preporuka Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, br. 0102-2345/2 od 30.03.2023. godine, da je Agencija, od 8 preporuka koje su, shodno Izvještaju o realizaciji preporuka iz Izvještaja o finansijskoj reviziji i reviziji pravilnosti poslovanja Agencije za 2020.godinu od 03.11.2022.godine, zahtijevale dalje praćenje, realizovala 2 (dvije) preporuke, nijesu primjenjive 2 (dvije) preporuke, dok **4 (četiri) preporuke zahtijevaju dalje praćenje** i zaključio sledeće:

- **da Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 4 preporuke koje zahtijevaju dalje praćenje (preporuke br.: 7,10,12 i 15) dostavi novi Izvještaj o realizaciji preporuka najkasnije do 15.11.2023.godine.**

Kontrola realizacije preporuka od 14.12.2023.godine – IV Izvještaj

Nadležni Kolegijum DRI konstatovao je nakon IV kontrole realizacije preporuka da je Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost u izvještajnom periodu od objavljivanja Izvještaja DRI (30.07.2021.godine) zaključno sa 15.11.2023. godine realizovala 21 (dvadeset jednu) od ukupno 26 datih preporuka, 1 (jedna) preporuka je djelimično realizovana, 1 (jedna) preporuka nije realizovana, dok 3 (tri) preporuke nijesu primjenjive. S tim u vezi, a u skladu sa Smjernicama za izradu, praćenje i kontrolu realizacije preporuka DRI, zaključak Kolegijuma je:

- **da Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2 (dvije) preporuke koje zahtijevaju dalje praćenje (preporuke br.: 10 i 12) dostavi dodatnu dokumentaciju, dokaze i obrazloženja, kao i novi Izvještaj o realizaciji preporuka najkasnije do 15.06.2024.godine.**

Shodno dopisu Agencije broj 0102-3185/1 od 17.06.2024.godine, kojim se ista obratila Državnoj revizorskoj instituciji Zahtjevom za produženje roka za dostavljanje Izvještaja o realizaciji preporuka, koji su bili dužni dostaviti do 15.06.2024.godine, Državna revizorska institucija je odobrila Agenciji produženje roka za dostavu Izvještaja o realizaciji preporuka, za 30.09.2024.godine.
Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost je dostavila Državnoj revizorskoj instituciji dana 02.10.2024.godine novi Izvještaj o realizaciji preporuka, br. 0102-3185/4 od 30.09.2024. godine, sa pratećom dokumentacijom o realizaciji preporuka.

V kontrola realizacije preporuka– V Izvještaj

Rukovodilac nadležnog Kolegijuma za vršenje finansijske revizije i revizije pravilnosti poslovanja Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost, naložio je državnoj revizorki, da izvrši V kontrolu realizacije preporuka iz Izvještaja o finansijskoj reviziji i reviziji pravilnosti poslovanja Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2020.godinu (2 preporuke, koje su zahtijevale dalje praćenje) na osnovu dostavljenog novog Izvještaja o realizaciji preporuka subjekta revizije, br. 0102-3185/4 od 30.09.2024. godine i prateće dokumentacije o realiazciji preporuka.

Državna revizorka je izvršila V kontrolu statusa realizacije 2 preporuke (preporuke br.: 10 i 12), koje su, shodno Izvještaju o realizaciji preporuka iz Izvještaja o finansijskoj reviziji i reviziji pravilnosti poslovanja Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2020.godinu od 14.12.2023.godine, zahtijevale dalje praćenje, nakon čega je nadležni Kolegijum, na osnovu ocjene državne revizorke, zaključio sledeće:

- **2 (dvije) preporuke su djelimično realizovane.**

U nastavku je dat Obrazac sa ocjenom statusa realizacije nakon V kontrole realizacije preporuka.

Redni broj	Preporuka DRI broj	Status preporuke/ocjena državnog revizora		Zaključak kolegijuma DRI
1	**10**	Preporuka je djelimično realizovana	DR	Nastaviti sa praćenjem realizacije preporuke (od subjekta revizije zatražiti da dostavi novi Izvještaj o realizaciji preporuka)
2	**12.**	Preporuka je djelimično realizovana	DR	Nastaviti sa praćenjem realizacije preporuke (od subjekta revizije zatražiti da dostavi novi Izvještaj o realizaciji preporuka)

Shodno navedenom, konstatuje se da nakon V kontrole realizacije preporuka, 2 (dvije) preporuke zahtijevaju dalje praćenje.

Generalni zaključak Kolegijuma DRI:

Nadležni Kolegijum DRI konstatovao je nakon V kontrole realizacije preporuka da je Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost u izvještajnom periodu od usvajanja Izvještaja DRI (30.07.2021.godine) do dostavljanja zadnjeg Izvještaja o realizaciji preporuka (30.09.2024.godine) realizovala 21 (dvadeset jednu) od ukupno 26 datih preporuka, 2 (dvije) preporuke su djelimično realizovane, dok 3 (tri) preporuke nijesu primjenjive. S tim u vezi, a u skladu sa Smjernicama za izradu, praćenje i kontrolu realizacije preporuka DRI, zaključak Kolegijuma je:

- **da Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2 (dvije) preporuke koje zahtijevaju dalje praćenje (preporuke br.: 10 i 12) dostavi dodatnu dokumentaciju, dokaze i obrazloženja, kao i novi Izvještaj o realizaciji preporuka najkasnije do 30.11.2025.godine.**

Realizacija izdatih preporuka drugom državnom organu

Finansijskom revizijom i revizijom pravilnosti poslovanja Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2020.godinu, utvrđeno je da je Agencija obračun i isplatu zarada Predsjedniku i članovima Savjeta vršila na osnovu Odluke o osnovnoj zaradi Predsjednika, članova Savjeta i Izvršnog direktora i vrijednosti koeficijenta za utvrđivanje zarade, donijetoj od strane Predsjednika Savjeta, što nije u skladu sa članom 31 Zakona, kojim je propisano da rješenje o zaradi, za lica koja su izabrana, imenovana ili postavljena donosi organ, odnosno radno tijelo koje ih je izabralo, imenovalo ili postavilo.
S tim u vezi, Državna revizorska institucija dala je preporuku Administrativnom odboru Skupštine Crne Gore, da Rješenje o zaradi za Predsjednika i članove Savjeta Agencije treba da donosi radno tijelo koje ih je imenovalo, shodno članu 31 stav 6 Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru.

- **Administrativni odbor Skupštine Crne Gore je, dopisom br.00-63-14/24-163/18 od 25.11.2024.godine, dostavio informaciju Državnoj revizorskoj instituciji, da je preduzeo aktivnosti na realizaciji date preporuke, ukazujući da Predsjednik i članovi Savjeta nemaju ugovor o radu kao izabrana lica, kao i da u vezi člana 30 stav 3 Zakona, na koji se poziva Savjet, nije određen osnov za utvrđivanje naknade za članove Savjeta na način kako je to Agencija odredila.**
- **Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost je dopisom br. 0102-3185/4 od 30.09.2024.godine, dostavila informaciju Državnoj revizorskoj instituciji o korespondenciji sa Administrativnim odborom Skupštine Crne Gore u vezi realizacije date preporuke.**

Izvještaj o realizaciji preporuka iz Izvještaja o finansijskoj reviziji i reviziji pravilnosti poslovanja Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost za 2020.godinu, nakon V kontrole, će se dostaviti subjeku revizije, Administrativnom odboru i Odboru za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore i objaviti na web stranici DRI.

U prilogu Izvještaja o realizaciji preporuka dati su Obrasci za praćenje preporuka subjekta revizije, koje su nakon IV kontrole zahtijevale dalje praćenje.

Izvještaj pripremila,
Državna revizorka,
Načelnica u Sektoru IV
Zorica Knežević

Predsjedavajući Senatom DRI
Rukovodilac Kolegijuma
Senator
Nikola N. Kovačević

Obrazac 2 - Izvještaj subjekta revizije o realizaciji preporuka			
Subjekat revizije	Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost	**Zakonski predstavnik subjekta revizije**	Darko Grgurović, izvršni direktor
Vrsta revizije	Finansijska revizija i revizija pravilnosti	**Odgovorna osoba**: (ime i prezime, telefon, e-adresa)	Nataša Drobnjak, +382 20 406711, natasa.drobnjak@ekip.me
Obuhvaćen period revizijom	2020. godina		
DRI broj (konačnog) izvještaja o reviziji**:**	04-35/21-455/34	Zavodni broj Akcionog plana za realizaciju preporuka iz izvještaja o realizaciji	0102 – 4272/7
Datum usvajanja (konačnog) izvještaja o reviziji**:**	30. 07. 2021. godine	**Mjesto**	Podgorica
Rok za dostavu Akcionog plana za realizaciju preporuka	14. 09. 2021. godine	**Datum dostave Akcionog plana za realizaciju preporuka:**	13. 09. 2021.
Rok za dostavu dopunjenog Akcionog plana za realizaciju preporuka		**Datum dostave dopunjenog Akcionog plana za realizaciju preporuka:**	
Krajnji rok za dostavu izvještaja o realizaciji preporuka iz izvještaja o reviziji (čl. 15. Zakona o DRI)	31. 01. 2022. godine	**Zavodni broj Izvještaja o realizaciji preporuka iz izvještaja o reviziji:**	0102 – 723/1
		Datum dostave Izvještaja o realizaciji preporuka iz izvještaja o reviziji:	31.01.2022. godine
Nadležni sektor	Sektor IV	**Zavodni broj izvještaja o realizaciji preporuka**	
Odjeljenje	Odjeljenje za reviziju regulatornih agencija		
Revizorski tim		**Datum dostave izvještaja o realizaciji preporuka**	

Tačka nalaza	Preporuka DRI	Planirane aktivnosti subjekta revizije	Rokovi	Realizovane aktivnosti subjekta revizije	Status **
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
10.	Subjekt revizije treba da Pravilnik o zaradama zaposlenih i Odluku o osnovnoj zaradi Predsjednika i članova Savjeta i vrijednosti koeficijenta za utvrđivanje zarade usaglasi sa Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru	Usklađivanje Pravilnika o zaradama zaposlenih i Odluke o osnovnoj zaradi Predsjednika i članova Savjeta i vrijednosti koeficijenta sa Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, nakon preduzetih aktivnosti Skupštine Crne Gore po datoj preporuci Državne revizorske institucije	Nosioci aktivnosti: Savjet Agencije Rok za **realizaciju** aktivnosti: 90 dana nakon preduzimanja aktivnosti od strane Skupštine Crne Gore po preporuci datoj od strane DRI Rok za **izvještavanje** DRI:	– Donijeta Odluka o osnovnoj zaradi Predsjednika, članova Savjeta i Izvršnog direktora i vrijednosti koeficijenta za utvrđivanje zarade broj 0901- 326/1 od 20.01.2022. godine. Četvrti izvještaj o realizaciji preporuka: – Donijeta je Odluka o osnovnoj zaradi Predsjednika, članova Savjeta i Izvršnog direktora i vrijednosti koeficijenta za utvrđivanje zarade broj 0901–326/1 od 20.01.2022. godine. – Predsjednik Savjeta Agencije i Izvršni direktor Agencije su, prilikom odbrane Plana rada Agencije za 2023. godinu i Finansijskog izvještaja Agencije za 2023. godinu u Skupštini Crne Gore, ukazali da je DRI dao preporuku Skupštini Crne Gore da donese Odluku o osnovnoj zaradi Predsjednika i članova Savjeta.	Ocjena subjekta revizije: R Ocjena državnog revizora: **DR**
(7)	Obrazloženje subjekta revizije: Član 24 stav 2 Zakona o zaradama u javnom sektoru („Sl. list Crne Gore", br. 16/16, 83/16, 21/17, 42/17, 12/18, 39/18, 42/18 i 34/19) propisao je da se „Zarade zaposlenih i rukovodećih lica iz člana 2 stav 1 tačka 3 ovog Zakona (zaposleni u nezavisnom ili regulatornom tijelu osnovanom u skladu sa zakonom) utvrđuju u okviru Grupe poslova B, C i D, a ne više od Podgrupe B4 iz člana 22 stav 1 ovog Zakona" (koeficijent 22,48). Zaposleni u javnom sektoru u smislu ovog zakona je i zaposleni u nezavisnom ili regulatornom tijelu osnovanom u skladu sa zakonom (član 2 stav 1 tačka 3). Zaposleni u smislu stava 1 ovog člana je i lice koje je izabrano, imenovano ili postavljeno u skladu sa propisima (član 2 stav 2), dakle, to su predsjednik Savjeta, članovi Savjeta, Izvršni direktor i svi zaposleni u Agenciji. Pravilnikom o zaradama zaposlenih u Agenciji za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost (prečišćen tekst) broj 0901–2296/9–2016 od 02.11.2020. godine, utvđeni su koeficijenti zaposlenih u okviru Grupe poslova B, C i D, a Odlukom o osnovnoj zaradi Predsjednika, članova Savjeta i Izvršnog direktora i vrijednosti koeficijenta za utvrđivanje zarade utvrđeno je da je koeficijent zarade Predsjednika Savjeta 22,48 kao najveći koeficijent u Agenciji, odnosno, koji odgovara koeficijentu Grupe poslova B4. Ističemo da, shodno članu 14 Zakona o elektronskim komunikacijama („Sl. list Crne Gore", br. 40/13, 56/13, 2/17 i 49/19) i članu 16 Statuta Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost Savjet donosi opšte akte Agencije, što znači i prethodno navedena akta (Pravilnik o zaradama zaposlenih u Agenciji i Odluku o osnovnoj zaradi Predsjednika, članova Savjeta i Izvršnog direktora i vrijednosti koeficijenta za utvrđivanje zarade). Takođe, Odluka o varijabilnom dijelu zarade broj 0902–5641/1 od 04.07.2017. godine donijeta je u skladu sa članom 21 stav 7 Zakona o zaradama u javnom sektoru i usaglašena sa Odlukom o varijabilnom dijelu zarade („Sl. list Crne Gore", br. 32/16 i 28/17), koju je donijela Vlada Crne Gore i Skupština Crne Gore. Ističemo da, shodno članu 21 stav 7 Zakona o zaradama u javnom sektoru „varijabilni dio zarade", uslove i način ostvarivanja prava na varijabilni dio zarade u nezavisnim ili regulatornim tijelima utvrđuje se aktom nadležnog organa ovih pravnih lica (u konkretnom slučaju Savjeta Agencije, što je i realizovano gore navedenom Odlukom o varijabilnom dijelu zarade). Smatramo da su navedeni propisi – opšti akti Agencije u potpunosti usaglašeni sa odredbama Zakona o zaradama u javnom sektoru, Zakonom o elektronskim komunikacijama i Statutom Agencije koji se odnose na zaposlene i rukovodeća lica u nezavisnim ili regulatornim tijelima. Dodatno treba uzeti u obzir da je Agencija regulator u sektoru elektronskih komunikacija koji odlikuju zarade koje su iznad nivoa prosječnih zarada u Crnoj Gori, što je standard kod svih regulatora u okruženju i zemljama EU, i da se ovako koncipiranim odredbama Pravilnika o zaradama zaposlenih u Agenciji za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost pokušao ispoštovati gore navedeni standard i spriječiti odliv najkvalitetnijih kadrova iz Agencije prema operatorima i drugim pravnim licima, kao što se to desilo pojedinim regulatorim iz regiona (RATEL – Srbija, AKOS – Slovenija, ...). Ukazujemo da Evropska komisija, pravna tekovina EU (acquis communautaire), Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, pridaje posebnu pažnju nezavisnosti regulatora. Postupajući na navedeni način cijenimo da se štiti i povećava nezavisnost i kadrovska sposobnost Agencije kao regulatora. Inače, Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju je Crna Gora potpisala sa zemljama EU 2007. godine i isti su ratifkovale sve zemlje EU do 2010. godine. Članom 106 je definisano da će, između ostalog, ugovorne strane (Crna Gora i zemlje EU) jačati saradnju u oblasti mreža elektronskih komunikacija i srodnih usluga, sa krajnjim ciljem usvajanjem acquis-a Zajednice u ovom sektoru od strane Crne Gore 3 godine nakon stupanja na snagu ovog sporazuma (do 2013. godine). Dakle, već od 2013. godine Crna Gora je većinu acquis Zajednice i standarda EU iz oblasti elektronskih komunikacija implementirala u svoj pravni sistem. Imajući u vidu gore navedene specifičnosti regulatora tj. da isti moraju ispoštovati, između ostalog, standarde EU da zarade zaposlenih kod regulatora budu na sličnom nivou kao i zarade zaposlenih kod operatora koje kontrolišu (spečavanje odliva kvalitetnih kadrova, eventualne korupcije i dr.) kao i da su zvanja zaposlenih kod regulatora specifična i ne mogu se komparirati sa zvanjima zaposlenih kod drugih državnih organa i institucija (nijesu definisana i raspoređena u grupe poslova iz člana 22 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru) zakonodavac je ostavio slobodu regulatorima članom 24 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru da se zarade zaposlenih i rukovodećih lica utvrđuju u okviru koeficijenata grupe poslova B, C i D, a ne više od koeficijenta poslova B4, što je Agencija kao regulator u potpunosti ispoštovala.				
(8)	Dostavljena dokumentacija: – Odluka o osnovnoj zaradi Predsjednika, članova Savjeta i Izvršnog direktora i vrijednosti koeficijenta za utvrđivanje zarade broj 0901–326/1 od 20.01.2022. godine. Dodatna kontrola: Subjekt revizije je dostavio novi Izvještaj o realizaciji preporuka i Dopis u kojem se u vezi realizacije preporuke broj 10 navedeno: "skrećemo pažnju da je DRI Skupštini Crne Gore dala preporuku da donese odluku o osnovnoj zaradi Predsjednika i članova Savjeta i da Agencija nema nadležnosti da od Skupštine Crne Gore traži njeno ispunjenje, pa stoga smatramo da ne možemo biti ni odgovorni za postupanje po istoj i da Agencija ne može biti odgovorna za njenu realizaciju. Koristimo još jednom priliku da navedemo, iako smo to naveli u Izvještaju, da su Predsjednik Savjeta Agencije i Izvršni direktor Agencije, prilikom odbrane Plana rada Agencije za 2023. godinu i Finansijskog izvještaja Agencije za 2023. godinu u Skupštini Crne Gore, ukazali da je DRI dala preporuku Skupštini Crne Gore da donese odluku o osnovnoj zaradi Predsjednika i članova Savjeta. Do danas Agencija nije dobila takvu odluku od strane Skupštine Crne Gore.U vezi sa navedenim predlažemo da DRI za ovu preporuku promijeni status i da od Skupštine Crne Gore zatraži postupanje po datoj preporuci". Dodatna kontrola (5): Dostavljena dokumentacija : Dopis Administrativnog odbora Skupštine CG broj 00-63-14/24-71, od 06.06.2024. godine, upućen Agenciji sa zahtjevom o dostavi informacija da li predsjednik i članovi Savjeta Agencije funkciju obavljaju profesionalno i da li je i dalje važeća Odluka broj 0901-326/120, od januara 2022. godine, a sve u cilju sticanja uslova da Administrativni odbor Skupštine Crne Gore, donese rješenje o zaradi za predsjednika i članove Savjeta Agencije, kao i Dopis broj 0102-2936/2, od 14.06.2024. godine kojim Agencija obavještava Administrativni odbor Skupštine CG, da predsjednik i članovi Savjeta funkciju obavljaju profesionalno i da je naznačena Odluka i dalje na snazi.				
(9)	**Komentar državnog revizora:** Obzirom da je subjekt revizije kao dokaz o realizaciji predmetne preporuke, dostavio Odluku broj 0901–326/1, od 20.01.2022. godine, kojom su od strane Savjeta Agencije utvrđeni koeficijenti za obračun zarada za predsjednika i članove Savjeta Agencije, ocijenjeno je da preporuka nije realizovana. DODATNA KONTROLA: Subjekt revizije nije dostavio nove dokaze o postupanju po preporuci u odnosu na stanje utvrđeno tokom prethodne provjere realizacije preporuke. S tim u vezi, status realizacije preporuke ostaje nepromijenjen.(NR) DODATNA KONTROLA: Subjekt revizije nije dostavio nove dokaze o postupanju po preporuci u odnosu na stanje utvrđeno tokom prethodne provjere realizacije preporuke. S tim u vezi, status realizacije preporuke ostaje nepromijenjen.(NR) **IV KONTROLA:** Razmatrajući navode iz dostavljenog Izvještaja konstatuje se da subjekt revizije, nije dostavljao dokumentaciju o realizaciji date preporuke, ali da je detaljno, prezentirao razloge koje smatra relevantnim za neprihvatanje iste, tj. razloge zbog kojih smatra da su navedeni propisi - opsti akti Agencije u potpunosti usaglašeni sa odredbama Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru, Zakonom o elektronskim komunikacijama i Statutom Agencije koji se odnose na zaposlene i rukovodeca lica u nezavisnim ili regulatornim tijelima, te da je preporuka realizovana. U analizi izvještaja Agencije, uočeni su određeni aspekti koji zahtijevaju dodatno razmatranje: - Implementacija jednog od osnovnih principa Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru (član 5) - ujednačenosti zarada u javnom sektoru za rad na istim ili sličnim poslovima i radnim mjestima koji zahtijevaju isti nivo odnosno podnivo kvalifikacija; U skladu s ovim principom, zarade u javnom sektoru moraju biti standardizovane za rad na pozicijama koje zahtijevaju sličan nivo kvalifikacija. Finansijska autonomija Agencije ne oslobađa ih obaveze primjene zakona koji se odnose na zarade u javnom sektoru. Naprotiv, ova autonomija nosi dodatnu odgovornost za transparentnost i zakonitost u postupanju. Analizom je utvrđeno da postoji očigledna disproporcija između vrednovanja radnih mjesta unutar Agencije u odnosu na druge segmente javnog sektora, što dovodi u pitanje pravičnost i objektivnost dodijeljenih koeficijenata i ukazuje na prekomjernu slobodu u dodjeli koeficijenata unutar Agencije, koja nije u skladu sa propisanim vrednovanjem poslova prema složenosti, odgovornosti i nivou kvalifikacije obrazovanja kako je definisano Zakonom o zaradama u javnom sektoru. Prema članu 12 Pravilnika Agencije, za radna mjesta kao što su pomoćnik izvršnog direktora i specijalni savjetnik izvršnog direktora su određeni koeficijenti 22, što je u skladu sa grupom poslova B. Međutim, kada se ovi koeficijenti uporede sa koeficijentima iz člana 22 Zakona o zaradama u javnom sektoru, primjećuje se nesrazmjera u koeficijentima koji su dodijeljeni visoko pozicioniranim državnim funkcionerima kao što su ministri i sudije viših sudova. Posebno je uočljivo da su koeficijenti za poslove koji ne zahtijevaju stručnost i radno iskustvo ili SSS neadekvatno visoki. U prilog navedenom je i nedostatak jasne metodologije za određivanje koeficijenata, što može da stvori sumnju u transparentnost i objektivnost Agencije, te u krajnjem da poljulja povjerenje javnosti u njenu sposobnost da djeluje kao odgovoran regulator. Zakon o zaradama u javnom sektoru eksplicitno nalaže da odluke o zaradi za izabrana, imenovana ili postavljena lica donose organi koji su ih izabrali, imenovali ili postavili. Ovo je propisano kako bi se osigurala pravilna raspodjela odgovornosti i kako bi se izbjegle bilo kakve nepravilnosti ili zloupotrebe u odlučivanju o zaradi. U vezi iznijetih argumenata subjekta revizije, DRI ističe da iste ne može prihvatiti, te da ostaje pri ranije izrečenim navodima i status ocjene realizacije preporuke ostaje nepromijenjen (NR). **V KONTROLA:** Subjekt revizije je dostavio nove dokaze o postupanju po preporuci u odnosu na stanje utvrđeno tokom prethodne provjere realizacije preporuke, pa se preporuka ocjenjuje kao djelimično realizovana.(DR)				

12.	Subjekat revizije treba da donošenje Rješenja o varijabilnom dijelu zarade za imenovana, odnosno izabrana lica uskladi sa Zakonom o zaradama u javnom sektoru	Donošenje Rješenja o varijabilnom dijelu zarade za imenovana, odnosno izabrana lica u skladu sa Zakonom o zaradama u javnom sektoru	Nosioci aktivnosti: Savjet Agencije Izvršni direktor Rok za **realizaciju** aktivnosti: 30 dana nakon preduzimanja aktivnosti od strane Skupštine Crne Gore, po preporuci datoj od strane DRI Rok za **izvještavanje** DRI:	– Izvršni direktor donosi rješenja o ispunjavanju uslova za ostvarivanje prava na varijabilni dio zarade, na osnovu člana 6 Odluke o varijabilnom dijelu zarade broj 0902-5641/1 od 04.07.2017. godine. NOVO: – Donijeta je Odluka o varijabilnom dijelu zarade, broj 0902–5641/1 od 04.07.2017. godine – Donijeta je Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o varijabilnom dijelu zarade, broj 0901–2693/1 od 14.04.2022. godine – Donose se rješenja o ispunjavanju uslova za ostvarivanje prava na varijabilni dio zarade donose se na osnovu dokumentacije o ocjeni izuzetnih rezultata i kvaliteta rada (kao primjer dostavljena Rješenja za april 2022.) DODATNA KONTROLA: Četvrti izvještaj o realizaciji preporuka: – Izvršni direktor donosi rješenja o ispunjavanju uslova za ostvarivanje prava na varijabilni dio zarade, na osnovu člana 6 Odluke o varijabilnom dijelu zarade broj 0902–5641/1 od 04.07.2017. godine. – Donijeta je Odluka o varijabilnom dijelu zarade, broj 0902–5641/1 od 04.07.2017. godine – Donijeta je Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o varijabilnom dijelu zarade, broj 0901–2693/1 od 14.04.2022. godine – Donose se rješenja o ispunjavanju uslova za ostvarivanje prava na varijabilni dio zarade donose se na osnovu dokumentacije o ocjeni izuzetnih rezultata i kvaliteta rada (kao primjer dostavljena Rješenja za oktobar 2023.) DODATNA KONTROLA: Četvrti izvještaj o realizaciji preporuka: – Izvršni direktor donosi rješenja o ispunjavanju uslova za ostvarivanje prava na varijabilni dio zarade, na osnovu člana 6 Odluke o varijabilnom dijelu zarade broj 0902–5641/1 od 04.07.2017. godine. – Donijeta je Odluka o varijabilnom dijelu zarade, broj 0902–5641/1 od 04.07.2017. godine – Donijeta je Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o varijabilnom dijelu zarade, broj 0901–2693/1 od 14.04.2022. godine – Donose se rješenja o ispunjavanju uslova za ostvarivanje prava na varijabilni dio zarade donose se na osnovu dokumentacije o ocjeni izuzetnih rezultata i kvaliteta rada (kao primjer dostavljena Rješenja za oktobar 2023.) DODATNA KONTROLA: PETI izvještaj o realizaciji preporuka: – Dostavljena rješenja Izvršnog direktora o ispunjavanju uslova za ostvarivanje prava na varijabilni dio zarade, za zaposlene za period januar - septembar 2024. godine i rješenja Predsjednika Savjeta Agencije o ispunjavanju uslova za ostvarivanje prava na varijabilni dio zarade za Izvršnog direktora za jul, avgust i septembar 2024. godine.	Ocjena subjekta revizije: R Ocjena državnog revizora: **DR**
(7)	Obrazloženje subjekta revizije: Izvršni direktor donosi rješenje o ispunjavanju uslova za ostvarivanje varijabilnog dijela zarade na mjesečnom nivou, shodno odredbi člana 6 Odluke o varijabilnom dijelu zarade, cijeneći izuzetne rezultate i kvalitet rada zaposlenog u skladu sa članom 4 Odluke. Izuzetni rezultati i kvalitet rada zaposlenog cijene se na osnovu: 1) posebnog doprinosa unapređenju procesa rada Agencije; 2) izuzetne uspješnosti i kvaliteta izvršenih poslova; 3) posebne efikasnosti u radu; 4) povećanog obima posla i 5) dodatnog angažovanja zbog nepopunjenosti radnih mjesta. Varijabilni dio zarade za taj mjesec Izvršni direktor dodjeljuje na osnovu ocjene rezultata i kvaliteta rada svakog zaposlenog, kroz mjesečni izvještaj o radu zaposlenih, sagledavanja realizacije Plana rada Agencije, konsultacija sa rukovodiocima organizacionih jedinica, koji su predložili dodjelu varijabile i sugestija koje Izvršni direktor dobije od Savjeta Agencije da zbog izuzetnog kvaliteta pojedinih projekata, analiza i izvještaja, koje je Savjet razmatrao, nosioci tih poslova budu nagrađeni. Rješenje o varijabilnom dijelu zarade Izvršnog direktora donosi Savjet Agencije pod uslovima iz prethodno navedene Odluke o varijabilnom dijelu zarade.				
(7)	Što se tiče vaše konstatacije da donijeta rješenja o varijabilnom dijelu zarade za imenovana, odnosno izabrana lica uskladi sa Zakonom o zaradama u javnom sektoru, pretpostavljamo sa članom 31 stav 6 Zakona, ističemo da i za nju važi naše obrazloženje koje smo dali za zarade Predsjednika, članova Savjeta i Izvršnog direktora, tj. da se na iste primjenjuje član 31 stav 4. Samo ćemo dodati sledeće: pretpostavite da organ koji je izabrao, imenovao ili postavio lica – Skupština Crne Gore, Vlada Crne Gore i dr., svaki mjesec donose rješenja o varijabilnom dijelu zarade za više hiljada lica, što bi bez primjene člana 31 stav 4, priznaćete, bilo nemoguće realizovati. A ako bi to bilo nemoguće primjeniti (ko bi podnosio inicijativu za dodjelu bonusa – varijabila za različite kategorije funkcionera grupa A, B i C iz Zakona o zaradama u javnom sektoru, po kojem propisu i na osnovu kojih dokaza – kriterijuma, u kojim iznosima i dr.) za „funkcionere" to bi značilo da je istima ugroženo pravo iz radnog odnosa, što bi izazvalo ogromne probleme. Imajući to u vidu zakonodavac je i predvidio stav 4 člana 31 i stav 2 člana 2 Zakona o zaradama u javnom sektoru, pa se zaposlenim u javnom sektoru u smislu Zakona o zaradama u javnom sektoru smatra i lice koje je izabrano, imenovano ili postavljeno u skladu sa propisima i da za njega rješenje o zaradi (pa samim tim i bonusima, odnosno varijabilnom dijelu zarade) donosi lice koje rukovodi tim pravnim licem – u konkretnom slučaju Izvršni direktor EKIP-a. Dakle, da rezimiramo, mi smatramo, na osnovu gore navedene detaljne argumentacije, da se na plate i varijabile Predsjednika, članova Savjeta i Izvršnog direktora primjenjuje član 31 stav 4, a na funkcionere koji su eksplicitno nabrojani u članu 22 sa precizno navedenim zvanjima i koeficijentima i koji se finansiraju iz budžetskih sredstava, se primjenjuje član 31 stav 6. Da nije tako ne bi bi zakonodavac predvidio u istom članu dva stava (4 i 6) već samo jedan (stav 6). Na osnovu izloženog smatramo da Agencija postupa po ovoj preporuci DRI. **DODATNA (4) KONTROLA: Obrazloženje subjekta revizije uz četvrti Izvještaj o realizaciji preporuka:** **Izvršni direktor donosi rješenje o ispunjavanju uslova za ostvarivanje varijabilnog dijela zarade na mjesečnom nivou, shodno odredbi člana 6 Odluke o varijabilnom dijelu zarade, cijeneći izuzetne rezultate i kvalitet rada zaposlenog u skladu sa članom 4**				
(8)	Dostavljena dokumentacija: – Odluka o varijabilnom dijelu zarade, broj 0902–5641/1 od 04.07.2017. godine, – Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o varijabilnom dijelu zarade, broj 0901–2693/1 od 14.04.2022. godine, – Rješenje o ispunjavanju uslova za ostvarivanje prava i iznosu varijabilnog dijela zarade za april 2022. godine broj 0102-2934/1 od 28.04.2022. godine, sa predlozima i obrazloženjima rukovodilaca organizacionih jedinica, – Rješenje o ispunjavanju uslova za ostvarivanje prava i iznosu varijabilnog dijela zarade za izvršnog direktora Agencije za april 2022. godine broj 0901-2933/2 od 28.04.2022. godine. Dodatna kontrola: Subjekt revizije je dostavio Rješenje broj 0902-1671/2, od 23.02.2023. godine o ispunjavanju uslova za ostvarivanje prava i iznosu varijabilnog dijela zarade za Izvršnog direktora Agencije sa pratećom dokumentacijom DODATNA KONTROLA: Dostavljena dokumentacija uz četvrti Izvještaj o realizaciji preporuka: – Odluka o varijabilnom dijelu zarade, broj 0902–5641/1 od 04.07.2017. godine, – Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o varijabilnom dijelu zarade, broj 0901–2693/1 od 14.04.2022. godine, – Rješenje o ispunjavanju uslova za ostvarivanje prava i iznosu varijabilnog dijela zarade za oktobar 2023. godine broj 0102-6545/1 od 27.10.2023. godine, sa predlozima i obrazloženjima rukovodilaca organizacionih jedinica, – Rješenje o ispunjavanju uslova za ostvarivanje prava i iznosu varijabilnog dijela zarade za izvršnog direktora Agencije za oktobar 2023. godine broj 0902- 6564/2 od 26.10.2023. godine. Peta kontrola: Dostavljena rješenja Izvršnog direktora o ispunjavanju uslova za ostvarivanje prava na varijabilni dio zarade, za zaposlene za period januar - septembar 2024. godine i rješenja Predsjednika Savjeta Agencije o ispunjavanju uslova za ostvarivanje prava na varijabilni dio zarade za Izvršnog direktora za jul, avgust i septembar 2024. godine.				
(9)	**Komentar državnog revizora:** Direktor Agencije donosi rješenje o ispunjavanju uslova za ostvarivanje prava na varijabilni dio zarade i iznosu istog, za predsjednika i članove Savjeta Agencije kao i za sebe, tako da je ocijenjeno da preporuka nije realizovana. DODATNA KONTROLA: Subjekt revizije je dostavio dokaz (Odluka o izmjeni i dopuni Odluke o varijabilnom dijelu zarade, broj 0901–2693/1 od 14.04.2022. godine), da rješenja o ispunjavanju uslova i iznosu varijabilnog dijela zarade za Izvršnog direktora Agencije donosi Savjet Agencije, ali kako nije bilo izmjena vezano za donošenje rješenja o ispunjavanju uslova za ostvarivanje prava na varijabilni dio zarade za predsjednika i članove Savjeta Agencije, to se preporuka ocjenjuje kao djelimično realizovana. DODATNA KONTROLA: Uvidom u dostavljenu dokumentaciju je utvrđeno da je subjekt revizije realizovao preporuku u dijelu donošenja rješenja za Izvršnog direktora , ali kako nijesu prezentirani dokazi koji se odnose na ostvarivanje prava na varijabilni dio zarade i iznosu istog, za predsjednika i članove Savjeta Agencije, to se usled nedostatka podataka u tom segmentu, ocjena statusa realizacije preporuke broj 12 neće mijenjati i ostaje djelimično realizovana. **IV KONTROLA**: Razmatrajući navode iz Izvještaja i dostavljenu dokumentaciju konstatuje se da je subjekt revizije, nastavio sa praksom da izvršni direktor donosi rješenje o ispunjavanju uslova za ostvarivanje varijabilnog dijela zarade za predsjednika i članove Savjeta Agencije. Revizor smatra za potrebno da ukaže i na određene aspekte koji mogu biti posledica ovako uspostavljene prakse donošenja odluka o varijabilnom dijelu zarade i to: -Članovi i predsjednik Savjeta su, po pravilu, zaduženi za nadzor i ocjenjivanje rada izvršnog direktora. Ako izvršni direktor ima ovlašćenje da utiče na njihovu zaradu kroz varijabilni dio, stvara se direktni sukob interesa. Ovaj sukob interesa može dovesti do situacije gdje bi članovi Savjeta mogli biti podložni uticaju ili pritisku od strane izvršnog direktora, što bi moglo narušiti nepristrasnost njihovih odluka i ocjena. -Nezavisnost i nepristrasnost Savjeta moraju biti nesporne kako bi se očuvalo povjerenje u regulatorne procese i odluke Agencije. Davanje ovlašćenja izvršnom direktoru da odlučuje o varijabilnom dijelu zarade za članove Savjeta može dovesti do pristrasnog odlučivanja i potkopavanja autoriteta Savjeta. -Zakon o zaradama u javnom sektoru eksplicitno nalaže da odluke o zaradi za izabrana, imenovana ili postavljena lica donose organi koji su ih izabrali, imenovali ili postavili. Ovo je propisano kako bi se osigurala pravilna raspodjela odgovornosti i kako bi se izbjegle bilo kakve nepravilnosti ili zloupotrebe u odlučivanju o zaradi. -Transparentnost u finansijskom upravljanju i odlučivanju o zaradama je od suštinske važnosti za očuvanje integriteta svake javne institucije. Dodela ovlašćenja izvršnom direktoru da utiče na zarade članova Savjeta može umanjiti percepciju transparentnosti i otvoreno ostaviti prostor za potencijalne zloupotrebe. -Integritet Agencije kao nezavisnog regulatornog tijela mora biti zaštićen kako bi se osiguralo da njen rad ostane u najboljem interesu javnosti koju služi. Ako izvršni direktor ima ovlašćenje da donosi odluke koje direktno utiču na finansijske interese nadzornog tijela, to može dovesti do stvarnog ili percepiranog smanjenja integriteta cijele institucije. -Dalje, predsjednik i članovi Savjeta imaju ograničen mandat, što je mjera usmjerena na očuvanje njihove nepristrasnosti i nezavisnosti. Bilo kakva kontrola nad njihovim zaradama od strane izvršnog direktora mogla bi kompromitovati ovu nezavisnost. DRI iznijete argumente subjekta revizije, ne može prihvatiti, ostaje pri ranije izrečenim navodima, a ocjena statusa realizacije preporuke ostaje nepromijenjena. (DR) **V KONTROLA:** Uvidom u dostavljenu dokumentaciju je utvrđeno da je subjekt revizije realizovao preporuku u dijelu donošenja rješenja za Izvršnog direktora , ali kako nijesu prezentirani dokazi koji se odnose na ostvarivanje prava na varijabilni dio zarade i iznosu istog, za predsjednika i članove Savjeta Agencije, to se usled nedostatka podataka u tom segmentu, ocjena statusa realizacije preporuke broj 12 ne mijenja i ostaje djelimično realizovana.				

Red. br.	Preporuka DRI broj	Vrsta preporuke	Klasifikacija preporuke po stepenu značaja	Odgovoran za realizaciju preporuke *	Status/ocjena DRI nakon IV kontrole	Komentar DRI	Zaključak kolegijuma
1	**10.**	Pravilnosti		Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost	DR	Preporuka je djelimično realizovana.	Nastaviti sa praćenjem realizacije preporuke (od subjekta revizije zatražiti da dostavi novi Izvještaj o realizaciji preporuka)
2	**12.**	Pravilnosti		Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost	DR	Preporuka je djelimično realizovana.	Nastaviti sa praćenjem realizacije preporuke (od subjekta revizije zatražiti da dostavi novi Izvještaj o realizaciji preporuka)